

Akava

18. 10. 2021

Akavan esitykset työturvallisuuslain kokonais- uudistukseksi

1. Työsuojelu ja psykososiaalinen kuormitus

- Työturvallisuuslaki uudistetaan. Laissa pitää säätää täsmällisemmin psykososiaalisen kuormituksen ennaltaehkäisystä ja tarvittavista työsuojelun kannalta välttämättömistä oikeuksista ja velvollisuuksista muuttuneen työelämän tarpeisiin.
- Työturvallisuuslaissa pitää säännellä täsmällisemmin, velvoittavammin ja kattavammin psykososiaalinen kuormitus, sen arviointi, mittaaminen ja jatkuva seuranta. Erityisesti uudistetaan
 - yleistä huolehtimisvelvoitetta,
 - työsuojelun toimintaohjelmaa,
 - työn vaarojen selvittämistä ja arviointia,
 - työn suunnittelua,
 - työntekijälle annettavaa perehdytystä ja ohjausta,
 - työtä ja työskentelyolosuhteita koskevia säännöksiä sekä
 - työnantajan ja työntekijän velvollisuutta ennaltaehkäistä ja puuttua työn psykososiaalista kuormitusta aiheuttaviin tekijöihin.
- Työturvallisuuslain uudistamisen yhteydessä työsuojelun yhteistoiminta siirretään työsuojelun valvontalaista osaksi työturvallisuuslakia, jotta keskeinen työsuojelulainsäädäntö on käytännössä selkeää ja toimivaa.

- Psykososiaalisesta kuormituksesta säädetään uusi asetus. Asetuksessa määritellään psykososiaalisten kuormitustekijöiden mittaamisesta, arvioinnista, toimenpiteistä ja ennaltaehkäisevästä toiminnasta.
- Osana työsuojelun toimintaohjelmaa toteutetaan vähintään vuosittain työntekijöiden työn fyysisen ja psykososiaalisen kuormituksen arviointi, työn määrän mitoitus ja tarvittavat toimenpiteet.
- Psykososiaalista kuormitusta koskevien säännösten laiminlyönti otetaan huomioon työturvallisuuslain rangaistussäännöksissä täsmällisemmin.
- Työtapaturma- ja ammattitautilakiin lisätään säännökset jatkuvasta, haitallisesta ja terveyttä vaarantavasta psykososiaalisesta kuormituksesta ja työuupumuksesta ammattitaudin, korvattavuuden ja sairaanhoidon korvausten osalta.

2. Työaika-suojelu

- Työntekijän oikeutta irtautua työtehtävistä ja olla digitaalisesti tavoittamattomissa työajan ulkopuolella täsmennetään. Työsuojelun yhteistoiminnassa sovitaan toimintaohjeet työvelvoitteista irtautumisesta ja tavoitettavuudesta vapaa-ajalla. Toimintaohjeet pitää käydä vuosittain läpi yhdessä henkilöstön kanssa.
- Työssä matkustavien työntekijöiden palautuminen ja riittävä lepoaika turvataan lainsäädännössä nykyistä paremmin. Työhön liittyvä matkustaminen pitää laskea työhön sidonnaiseksi työajaksi ja ottaa huomioon työaikalain vuorokautisissa ja viikoittaisissa lepoajoissa.
- Työajan seuranta parannetaan siten, että työaikakirjanpito menettelyt ja erityisesti työyhteisössä tehdyn ylityön määrä käydään läpi työsuojelun yhteistoiminnassa vuosittain. Samassa yhteydessä arvioidaan työaikakirjanpidon ulkopuolisen työn määrä.

3. Työsuojeluorganisaatio ja työsuojelun yhteistoiminta

- Työsuojeluvaltuutetun valintavelvollisuuden rajaa lasketaan nykyisestä 10:stä.
- Ylemmillä toimihenkilöillä on oikeus valita heitä edustava työsuojeluvaltuutettu riittävän työsuojelun varmistamiseksi.
- Työsuojelun yhteistoiminnan organisointia ja työpaikan määrittelyä koskevaa sääntelyä täsmennetään kattavan ja edustuksellisen työsuojeluorganisaation varmistamiseksi.
- Työnantajan velvollisuutta huolehtia työsuojeluhenkilöstön (työsuojelupäällikkö ja työsuojeluvaltuutettu) osaamisesta työsuojeluasioissa lisätään.
- Työsuojeluviranomaisten resursseja lisätään riittävän ja tehokkaamman työsuojelun varmistamiseksi.
- Työsuojelun valvonnassa otetaan työn psykososiaalinen kuormitus vahvemmin huomioon.